

פרוטוקול מהשיחה בין רוה"מ, שר החוץ, השר לאיכות הסביבה וסגן הרמטכ"ל לבין יאסר ערפאת ואנשיו בארמון הנציאות בקהיר ביום 3.5.94 (התחילה בשעה 18:00 ונמשכה לסירוגין עד 2:30 בלילה). מן הצד הפלסטיני השתתפו עוד יאסר עבד רבו, נביל שעת ואבו עלא.

בעשר הדקות הראשונות של השיחה לא נרשם פרוטוקול, עד אשר השר לאיכות הסביבה גילה יוזמה והפגין רוח התנדבות ושימש כרשם.

בדקות הראשונות דיבר רוה"מ על דאגתו מהתרשלות אש"ף בסדרי החפיפה, ברצועת עזה במיוחד וגם ביריחו.

מרגע שנרשם פרוטוקול נאמרו הדברים הבאים.

רוה"מ: איננו יכולים להפריד בין בטחון לחיי יום יום. אני רוצה שיהיה לכם ברור - אנחנו לא רוצים להשאר בעזה. אנחנו רוצים לצאת. בעת ובעונה אחת, אנחנו רוצים שהישראלים והפלסטינים יהיו בטוחים. מוכרחים להביא את האנשים שלכם להכיר את השטח. אני יודע כמה זה לוקח לאנשים שלנו, כשהם נכנסים לשטח ולא מכירים אותו. אנחנו זקוקים למכניזם, שיאפשר לנו לצאת ולכם לקבל את האחריות. שלושת רבעי מליון אנשים ברצועה זקוקים למשכורות ולבטחון. אם יהיה כאוס, אני לא רוצה לחשוב מה יקרה. אלו הדברים העיקריים בשבילי - תקופת המעבר והעברת האחריות. לצערי, אנחנו עוסקים יותר בניירות ופחות במציאות בשטח. הקצינים שלנו שואלים אותי למי למסור את המפתחות?

ערפאת: כדאי שתהיה תקופת מעבר של שבועיים עד ארבעה.

רוה"מ: אני רוצה תקופת מעבר יותר קצרה. מוכרחים להתחיל.

ערפאת: מחר 22 קצינים שלנו יכנסו לשטח.

אבו עלא: אני לא מאמין שתצאו בחופזה ותפנו את הגב לכל מה שיכול לקרות.

רוה"מ: אז בבקשה, תכניסו את האנשים שלכם. אני בעיקר מודאג מהתקופה הראשונה, ויש מספיק אויבים לשלום בשני הצדדים. היום היו הפגנות ליד יריחו של אנשינו, אסרנו אנשים, ישראלים, ואני לא רוצה שנסיבות כאלה ימשכו יותר מדי. השאלות האלה מעניינות אותי יותר מעומק הים (הכוונה לרוחב המים הטריטוריאליים שהפלסטינים מבקשים לעצמם ברצועת עזה - י.ש.), כי הים לא צריך לאכול, אנשים צריכים לאכול. אנשי הצבא שלנו מפעילים עלי לחץ לעזוב תוך ימים ספורים. אני לא רוצה שיהיו 1500 אנשי משטרה שלכם ואנשים שלנו באותו זמן. זה עלול להיות מסוכן, זה יכול לגרום להתנגשויות בלתי מבוקרות בינינו.

ערפאת: לכן, צריך לפתור את הבעיות שנשארו פתוחות.

רוה"מ: תשלחו ממחר את האנשים שלכם. תשלחו מאה, מאתיים.

ערפאת: אנחנו מוכנים. האנשים שלנו מחכים ברפיח.

רוה"מ: אין לנו שמות שלהם. מי יהיו הבוסים? למה אנחנו מחכים?

ערפאת: אני הייתי מוכן.

רוה"מ: בוא נעזוב את העבר, בוא נדבר על מחר, מחרתיים.

ערפאת: ממחר אנחנו מוכנים לשלוח קבוצות שלנו. מהלילה אפילו. גם לחפיפה אזרחית וגם לחפיפה של אנשי משטרה.

רוה"מ: תנו לנו שמות, מי אחראי. אני מפחד שנחתום, ולמחרת לא יקרה דבר, ואנשים לא יראו שינוי ממשי בשטח ויתאכזבו.

פרס: עליכם למנות אנשים ל-3 ועדות משותפות: לבטחון, לפטרולים משותפים ולעניינים אזרחיים.

רוה"מ: אתה חייב להבין שאנחנו רציניים, ומוכנים ליישם את ההסכם מיד. אנחנו מחוייבים לפרוייקט הזה, אתה חייב להאמין לנו. אנחנו רוצים ליישם זאת. אני מפחד שאם השלב הראשון לא ייושם כהלכה, הכשלון יעורר אנטגוניזם בשני הצדדים. אני רוצה שהצעד הראשון יהיה מוצלח.

ערפאת: אני בטוח שנתאם ונתגבר על כל הקשיים.

רוה"מ: כל העולם עוקב אחרי עזה כדי לראות מה קורה ומה יקרה.

שעת': יש דברים שנשארו פתוחים אחרי הסכם קהיר: שטח יריחו. אנחנו רוצים שהשטח יהיה יותר רחב ולא רק בעל משמעות סמלית. נושא שני - הקצין הפלסטיני על הגשר. נושא שלישי - סידורים מיוחדים במעבר רפיח. הדבר העיקרי שביקשנו - מנהל אדמיניסטרטיבי משלנו למעבר רפיח. נשאר גם הנושא של החוף במואסי. אנחנו רוצים ג'וריסדיקציה במקום, אם כי אנחנו מבינים את צורכי הבטחון שלכם. ונשאר גם הנושא של הפטרול מכפר דרום לנצרים.

רוה"מ: אי אפשר לפתוח הסכמים. אנחנו, מצידנו, לא פתחנו שום הסכם. אף פעם לא אמרנו שעשינו טעות ואנחנו רוצים לתקן. עניין המנהל האדמיניסטרטיבי של המעבר ברפיח, לדוגמא, כבר סוכם בקהיר.

ערפאת: לא סיכמנו כך בקהיר. כל הזמן אמרנו שיש הבדל בין גשר אלנבי למעבר רפיח.

שריד: לא זה מה שסיכמנו בקהיר. נכון שהסכמנו להבחין בין שני המעברים ולהציע סידורים מיוחדים ברפיח לשם הבחנה, אבל מעולם לא הסכמנו למנהל אדמיניסטרטיבי משלכם. לכך נתנו תשובה שלילית מפורשת.

רוה"מ: בשבילנו בטחון חוץ פירושו - השליטה במעברים. והשליטה היא גם מנהל אדמיניסטרטיבי ישראלי.

ערפאת: אתם הבטחתם סידורים מיוחדים ברפיח. היו שם עדים. בוא נשאל את העדים המצרים, כי הם היו שם ושמעו.

רוה"מ: אנחנו נשענים על ההסכם, הוא חתום, ואין לנו שום כוונה לשנות אותו.

ערפאת: אנחנו עומדים על זכויותינו.

רוה"מ: המבנה חייב להיות זהה בשני המעברים. סידורים מיוחדים - בבקשה, הצענו, אבל לא מנהל אדמיניסטרטיבי. גם במעבר של רפיח יכולה להיות הברחת נשק.

ערפאת: בלאו הכי השוק של הנשק הוא עכשיו שוק חופשי גם בעזה וגם בגדה. בשמונה החודשים האחרונים נמכרו שם אלפי כלי נשק, וכל זה נעשה באחריותכם, אלפי כלי נשק נמכרו בשוק הפתוח.

רוה"מ: זו הגזמה גדולה, והנשק הזה מופנה קודם כל כלפינו, ואין לנו סיבה שלא להילחם בתופעה הזאת, אם כי אינני מכחיש שהיתה מכירה אבל לא במימדים כאלה.

ערפאת: בעניין המעבר ברפיח והמנהל האדמיניסטרטיבי - יש לנו עד, עמרו מוסא, בוא ונקרא לו.

רוה"מ: אנחנו לא יכולים לותר על אחריותנו לבטחון חוץ - ולא נוותר.

שעת': יש עוד שתי בעיות: הנוכחות הבינלאומית.

פרס: הנוכחות תמומן ע"י התורמות. הנוכחות הבינלאומית הזמנית תהיה של חמש-שש מדינות מקרב המדינות התורמות, והנוכחות תהיה בערים ובאיזורים מאוכלסים - כל זה כבר סוכס.

יאסר עבד רבו: אנחנו לא מתכוונים שתהיה נוכחות בינלאומית בקוים, אבל למה צריך הסכם על כל מקום ומקום?

ערפאת: אם אני רוצה להזיז את הכוח הבינלאומי ב-500 מטר, מכאן לשם, אז אני צריך לקבל בכל מקרה הסכמה שלכם? ב-D.O.P לא נאמר איפה הם יהיו.

שעת': את הנקודה הזאת אנחנו יכולים לסכם בינינו (עם אמנון שחק - י.ש.).

(מסכימים להעביר את הסוגיה של נוכחות בינלאומית זמנית לסיכום בין שחק ושעת')

רוה"מ: גם לנו יש אמירה לגבי הנוכחות הבינלאומית משום שהפניה למדינות התורמות היא משותפת לשני הצדדים. גם אנחנו וגם אתם צריכים לפנות למדינות שיבואו, והדבר צריך להעשות בהסכמה.

ערפאת: אנחנו אחראים לבטחון הפנים, ולכן אנחנו גם אחראים לנוכחות הבינלאומית.

רוה"מ: נכון, אתם אחראים לבטחון הפנים על-פי מה שסוכס, אבל הפניה למדינות המשתתפות היא משותפת.

ערפאת: אני רוצה להבהיר את עניין החוף במואסי. כל אורך החוף ברצועת עזה הוא 47 ק"מ.

רוה"מ: המפה של עזה כבר סוכמה בקהיר.

ערפאת: אבו עלא חתם על המפה אבל כתב - PENDING.

רוה"מ: לא המפה היא PENDING.

ערפאת: אני מעולם לא קיבלתי את המפה. אני מהנדס, ואפילו לא ראיתי את המפה.
מ-47 ק"מ של רצועת חוף אתם לוקחים מאיתנו 19 ק"מ.

שריד: בנייר האמריקני שסוכם ביום חמישי שעבר בקהיר כתוב שחור על גבי לבן
שאנחנו לא פותחים את המפה. אז בוא נתייחס אך ורק לעניין רצועת החוף
במואסי ולא יותר.

פרס: הלכנו לקראתכם בחלק גדול מהנקודות. יש לנו קשיים גדולים בבית. אתמול
היה סקנדל בכנסת שלא היה כמוהו.

ערפאת: גם לנו יש בעיות. אנשי הגדה המערבית לא באו לכאן היום להשתתף בטכס
החתימה למרות שהוזמנו. כל רוחב רצועת החוף הוא בסה"כ 60 מטר. תנו לי
את זה, בבקשה.

רוה"מ: הבעיה של החיילים הנעדרים היא מאוד חמורה מבחינתנו. אתה הבטחתם
למסור מידע על הנעדרים, ועכשיו זה נראה כאילו אינך יכול למלא אחרי
מה שרצית לעשות. סמכתי על מה שאמרת לנו, ועכשיו יש שביעות רעב ליד
המשרד שלי, והכל אומרים שרוה"מ לא אמר אמת, ואיך אפשר לסמוך על
ערפאת. יש לנו בעיות ואנחנו מתמודדים איתן בעצמנו.

ערפאת: אני עומד בהבטחתי. כל העניין לא בשליטתי, אלא בשליטת סוריה.

רוה"מ: אני לא יודע מה להגיד להורים עכשיו. אני אומר להם - זה מה שקיבלתי,
ואין לי יותר. אומרים לי - אתה משחרר 5,000 אסירים, ואתה לא יכול
לקבל מידע כלשהו על 3 נעדרים? אני לא רוצה להתווכח עכשיו, אבל חמישה
חודשים עברו מאז שהובטח לנו מה שהובטח.

ערפאת: זה לא בידי.

רוה"מ: אנחנו נשחרר את האסירים גם אם לא נקבל את המידע, אבל זו בעיה מאוד חמורה בשבילנו. יש לי בעיה אמיתית. אנחנו נשחרר כי התחייבנו. התחייבנו - התחייבנו. אתם לא יודעים את הבעיות שלנו, כשם שאולי אנחנו לא ערים לגמרי לבעיות שלכם. אבל אנחנו לא מתלוננים, ואנחנו לא פותחים הסכמים. את הטייס (הכוונה לרון ארד - י.ש.) אני לא דורש מכם. הוא בידי חיזבאללה ואירן, זה לא שייך לכם.

ערפאת: אני עדיין מחוייב למה שהבטחתי.

שעת' מונה לפי הסדר את כל הבעיות שנשאר עדיין פתוחות וטעונות "סגירה":

1. רצועת החוף במואסי.
2. "מים טריטוריאליים".
3. שטח יריחו.
4. הקצין הפלסטיני על הגשר.
5. מעבר רפיח (מנהל אדמיניסטרטיבי).
6. פטרולים משותפים (ציר טנצ'ר בין נצרים וכפר דרום).
7. נוכחות בינלאומית.

(בהתייעצות פנימית של המשלחת הישראלית הוחלט להציע את הדברים הבאים: לתת לרשות הפלסטינית עוד קילומטר ליד המעגן של רפיח ועוד קילומטר וחצי במעגן של האן יונס. לתת לרשות הפלסטינית חופש-פעולה לספינות משטרה בטווח של 6 מייל ועוד 6 מייל לפעולה תוך כדי תיאום איתנו. לתת לרשות הפלסטינית עוד 6 ק"מ רבועים בצד מערב באיזור הקרנטל. דוחים את הבקשה לקצין פלסטיני על הגשר ולמנהל אדמיניסטרטיבי למעבר רפיח. עניין הפטרולים המשותפים עובר לסיכום בין שעת' ושחק).

הפסקה בדיון

(אמנון שחק חוזר לאחר פגישה עם שעת' בחדר השני ומדווח: רוצים תוספת לרצועת החוף במואסי. התוספת ביריחו (6 ק"מ) - משפילה, לדבריהם. פטרול משותף בין נצרים לכפר דרום - מוסכס. רוצים שהועדה המרובעת (ירדנית, מצרית, פלסטינית וישראלית) תזמן בתוך חודש. רוח"מ מציע שבעניין המואסי ייאמר שהוא ייבחן מחדש בעוד ארבעה חודשים, והחלטה תיפול בשים לב למצב הבטחוני שישרור אז בשטח. אם המצב הבטחוני ישביע רצון תישקל האפשרות לתת להם תוספת ברצועת החוף מעבר לקילומטר וחצי שהוא מוכן לתת כבר עכשיו (בסה"כ הסכמנו איפוא לתת כבר בשלב זה 5 קילומטר מרצועת החוף, גם בעקבות פניה מיוחדת ונרגשת של נשיא מצרים שבאה בשלב יותר מאוחר של ההתדיינות)

הפסקה בדיון

(אמנון שחק חוזר ומדווח: נביל שעת' רוצה עכשיו עוד 20 ק"מ בשטח יריחו. רוח"מ מסכים שעניין שטח יריחו (הגדלה) ייבחן אחרי 3 חודשים וגם זה בשים לב למצב הבטחון שישרור בשטח).

עמרו מוסא (נכנס לחדר): מדווח שהנשיא מוברק דוחק בפלסטינים לוותר בכל הנושאים האחרים, אבל מבקש יותר גמישות בעניין רצועת החוף (מצגיגים לעמרו מוסא את המפה ואת הבעיות הכרוכות בויתור נוסף ברצועת החוף).

הסכמה עם עמרו מוסא: ישראל תחזיק ברצועת חוף של פחות מ-10 ק"מ, ובתוך ארבעה חודשים תהיה בחינה מחודשת. בסה"כ תהיה רצועת החוף שבידי ישראל של 12 ק"מ (בכל רצועת עזה).

(הנשיא מוברק נכנס בעצמו לחדר, מניח את ידו על כתפיו של רוח"מ, כמו מחבק, ומפציר בו להוסיף עוד "משהו" לרצועת החוף. מוברק ורבין בוחנים יחד את המפה. עוזי דיין מציע להוסיף עוד 700 מטר לק"מ וחצי הנוספים שכבר ניתנו, ובחינה מחודשת בתוך ארבעה חודשים).

מוברק: תן להם עוד קצת - TO SAVE FACE.

רוה"מ: הבעיה שלנו היא בטחון ורק בטחון. הערב נפצע לנו חייל. אם יהיה לנו יותר בטחון, נוכל גם לתת יותר. אנחנו מוכנים לתת פטרול משותף לאורך כביש החוף.

פרס: חמישה ק"מ בסה"כ בחוף, זאת התוספת, וזה הכל.

(מזמנים לחדר גם את המצרים (מוברק ומוסא) וגם את האמריקנים (כריסטופר ורוס).

רוה"מ: אני מברך את הנשיא מוברק ליום הולדתו. אדוני הנשיא ביקשת תוספת של 5 ק"מ בחוף, וקיבלת 5 ק"מ.

ערפאת: לא בדקתי את המפה, המפה היא בשבילי מחוץ לתחום. עכשיו אני מדבר רק על החוף.

רוה"מ: יש לנו שם שטח צבאי ומתקנים צבאיים. אנחנו לא יכולים לתת יותר.

(אבו מאזן מצטרף לשיחה)

מוברק: אני מבקש 3 חודשים במקום 4 חודשים לבחינה מחודשת.

רוה"מ: אני חוזר ואומר זו בעיה של בטחון, חייל שלנו נפצע הערב.

ערפאת: אני בכלל ציפיתי לנסיגה כללית שלכם מעזה ומיריחו. זה כתוב ב-D.O.P.

רוה"מ: אנחנו באמת נסוגים חוץ מהישובים.

ערפאת: אתם רוצים גם ישובים וגם חגורת בטחון לישובים. אתם מנסים לבזות

אותנו. אתם צריכים לסגת, אבל אתם מתעקשים להשאר בחוף.

רוה"מ: מצד שני, אנחנו הלכנו לקראתכם דרך ארוכה בהרבה דברים - בפספורט, בבול, במשטרה, ב"מים הטריטוריאליים". הסכמנו ל-6 מייל בים (חופש פעולה - י.ש.) ועוד 6 מייל (בתיאום איתנו - י.ש.), למרות שזה לא עולה בקנה אחד עם ה-3 מייל שנקבעו על-ידי המצרים כשהם שלטו בעזה, והם חלק מהסכמים בינלאומיים.

ערפאת: הצי שלכם עדיין נשאר במים הטריטוריאליים שלנו.

רוה"מ: זה חלק משאלת הגבולות, והגבולות יסוכמו רק בהסכם הסופי.

ערפאת: לא בעזה - בעזה זה כבר סופי.

מוברק: הבחינה מחדש תהיה תוך 3 חודשים.

רוה"מ: אנחנו שוב לא עוסקים בעניין העיקרי. לא התחלתם בשום דבר מעשי בשטח. אם מדברים על פיתוח, אז יש לכם מספיק מקום לפתח. הבעיה העיקרית היא שונה לחלוטין - הצורך להאכיל שלושת-רבעי מליון פלסטינים, ועדיין אין שום שינוי במציאות, לא התחלתם. אני מוכן לבחינה מחודשת לאחר 3 חודשים, אבל לא מעכשיו, אלא מיום לקיחת האחריות על ידכם.

מוברק: בסדר, שלושת החודשים ייספרו מיום לקיחת האחריות על ידי הפלסטינים.

שעת': מר רבין, אנחנו זקוקים לעזרתך הדחופה: בשטח יש הרגשה שירושלים נחנקת בגלל הסגר. אפילו רופאים לא מגיעים למקום עבודתם.

רוה"מ: יש 6,000 רשיונות לרופאים ולאחרים. כל מי שעובד בבי"ח יינתן לו רשיון. אעשה כמיטב יכולתי. רופאים, אחיות, מורים, אנשי עסקים יקבלו רשיונות. מידת הסגר תלויה במידת הטרור. אנחנו מצמצמים אותו בהדרגה, אבל לא נוכל להרשות לכל אחד לעבור.

ערפאת: עשה לי טובה, ברגע שנחתום על ההסכם מחר, אתה צריך לבטל את ההגבלות.
אנשים רוצים לבוא להתפלל בירושלים.

רוה"מ: נכון, הפחתנו את מספר המתפללים.

מוברק: מוכרחים לעשות כמה צעדים להקלה במצב.

רוה"מ: כמה הקלות - כן. אבל אני אחראי לבטחון של אזרחי ישראל. היו מקרים קשים. נמצא צעדי הקלה בחברון ובירושלים ונבצע אותם. לצורך זה, אני חייב לחזור ארצה, ולהורות אישית כשר בטחון מה לעשות.

(דעתו של ערפאת לא נחה).

כריסטופר: רוה"מ הבטיח לבדוק הקלות, ואם הוא הבטיח אז הוא יקיים.

מוברק: רוה"מ יבדוק את המצב גם בחברון וגם בירושלים ויעשה הקלות.

רוה"מ: אני מסכים.

ערפאת: בבקשה, עזור לי ליצור אוירה חדשה בשטח. אני משאיר את זה לך, תעשה מה שתמצא לנכון.

רוה"מ: אני מבטיח להשתדל. אתה צריך לתת לנו את רשימת החברים ב-P.A.

ערפאת: אתן לכם אח"כ.

שחק: מתי אח"כ?

מוברק: תוך שבוע הוא ידווח לך על השמות.

שחק: דיברנו על זה חודשים, ופתאום צריך עוד שבוע.

רוה"מ: בתוך שבוע?

ערפאת: בתוך שבוע. בסדר.

רוה"מ: עם מי נדבר על כל הסידורים בשטח?

ערפאת: תדבר איתי. ועכשיו, מה עם שטח יריחו?

(כמה מן המשתתפים צוחקים, לאחר שהובטח ששאר הנושאים מסולקים מסדר היום אם עניין חוף המואסי יבוא על פתרוננו).

רוה"מ (במורת רוח על הצחוק): לא, לא, זה עניין רציני. בתוך 3 חודשים נבחן בשים לב למצב הבטחון, ואם נצליח להשיג קודם הסכם על האוטונומיה אז לא יהיה צורך בבחינת שטח יריחו לעצמו.

ערפאת: ומה עם הקצין על הגשר? ומה עם המנהל האדמיניסטרטיבי במעבר רפיח?

רוה"מ: זה יוצר לנו בעיות. השטח לאורך הירדן הוא שטח בטחוני. כאן אין פשרות.

ערפאת: את המחיר רק אנחנו משלמים, תמיד.

רוה"מ: אילו קראת מה כתוב עלי בעיתונים הישראליים ומה אומרים עלי בהפגנות.

ערפאת: ואותי רוצים להרוג, הוציאו עלי חוזה. אני מציע שעניין יריחו ימשיך להיות נדון.

עמדו מוסא: מעבר ל-10% (כלומר, מעבר לתוספת של שישה ק"מ רבועים שכבר הסכמנו לתת).

רוה"מ: מסכים, בסדר. הנושא ימשיך להיות UNDER DISCUSSION.

ערפאת: מה בקשר למעבר רפיח? בבקשה!

רוה"מ: איננו יכולים. גם בעניין זה אני מוכן לכתוב UNDER DISCUSSION, אבל שלא תהיה לכם טעות בקשר לעמדתני. לא נסכים לשום דבר דרמטי.